

AKHBAR : BERITA HARIAN

MUKA SURAT : 6

RUANGAN : NASIONAL

Penularan COVID-19

Kemasukan pesakit di hospital Melaka naik 57 peratus

Penggunaan katil semakin meningkat menjelang PRN

Oleh Ahmad Suhael Adnan
ahmad.suhael@bh.com.my

Melaka: Jumlah kemasukan pesakit COVID-19 ke hospital di negara ini meningkat sehingga 57 peratus sejak tujuh hari lalu, ketika kempen Pilihan Raya Negeri (PRN) Melaka memuncak dan

memasuki minggu kedua.

Porta COVIDNOW menunjukkan kadar peningkatan itu kedua tertinggi di negara ini dan dicatatkan ketika ratusan jentera serta pemimpin utama parti berkampung di Melaka untuk pu-sing akhir kempen PRN.

Lonjakan itu menjadikan jumlah penggunaan katil hospital kerajaan di Melaka semakin membimbangkan, iaitu pada kadar 77 peratus dengan 24.1 peratus daripadanya kes COVID-19.

Tujuh hari lalu, yang juga hari pertama kempen PRN Melaka, jumlah kemasukan harian pesakit COVID-19 mencatatan 15 kes, namun meningkat kepada 26 kes

pada Selasa, disusuli 70 kes (Rabu), 26 kes (Khamis), 31 kes (Jumaat), 32 kes (Sabtu) dan 33 kes, kelmarin.

Selain itu, jumlah kes baharu COVID-19 di negeri bersejarah itu juga mencatat peningkatan tiga peratus sejak tujuh hari lalu, dengan 195 purata kes dalam tempoh seminggu.

Kadar kebolehjangkitan (Rt) COVID-19 di Melaka juga menghampiri 1.0, apabila mencatatan 0.97 kelmarin.

Jumaat lalu, Ketua Pengarah Kesihatan, Tan Sri Dr Noor His ham Abdullah, dilaporkan ber kata, purata Rt di seluruh negara kembali mencatatan 1.0, sekali

gus bererti pola penurunan jumlah kes baharu sejak beberapa minggu lalu sudah terhenti.

Ibu pelanggaran SOP sepanjang tempoh kempen PRN Melaka antara perkara utama yang timbul sejak Isnin lalu, dengan semua parti politik yang bertanding iaitu Barisan Nasional (BN),

Perikatan Nasional (PN) dan Pakatan Harapan (PH) sudah dikenakan kompaun.

Sementara itu, usaha menghubungi Pengarah Kesihatan negeri, Dr Rusdi Abd Rahman, gagal apabila panggilan dan pertanyaan melalui WhatsApp tidak dijawab.

SPR tak terbabit rangka SOP keselamatan sepanjang kempen

Kuala Lumpur: Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) tidak terbabit dalam merangka prosedur operasi standard (SOP) berkaitan keselamatan manusia, sepanjang tempoh berkenaan Pilihan Raya Negeri (PRN) Melaka.

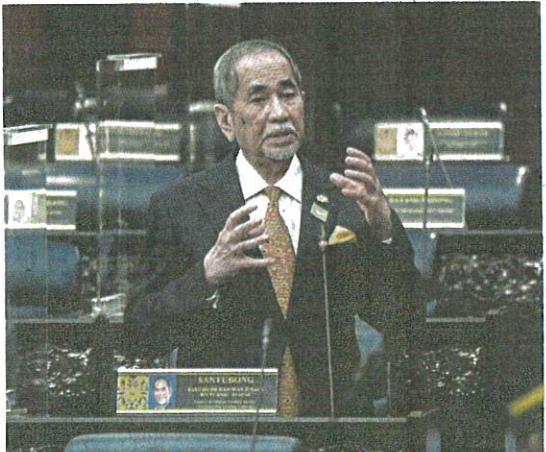
Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Parlimen dan Undang-Undang), Datuk Seri Dr Wan Junaidi Tuanku Jaafar, berkata SOP berkenaan digubal oleh Majlis Keselamatan Negara (MKN) dan Kementerian Kesihatan.

Selain itu, katanya, SPR hanya mengumumkan input lain berkaitan berhubung pemakaian simbol parti dan perkara lain yang berkaitan pengundian.

"Saya sebentuk tadi ada berbincang secara ringkas mengenai apa yang berlaku di Melaka dan yang bakal berlaku di Sarawak berkenaan SOP (PRN) ini.

"Bukan SPR yang terlibat sebenarnya. Ini semua di bawah bidang kuasa MKN dan KKM. SPR ialah untuk menggalakkan demokrasi, bukannya berhubung keselamatan manusia," katanya.

Beliau berkata demikian ketika menggulung perbahasan Rang Undang-Undang Perbekalan 2022 Peringkat Dasar bagi kementeriannya di Dewan Rakyat, semalam.

Wan Junaidi ketika menggulung perbahasan Rang Undang-Undang Perbekalan 2022 Peringkat Dasar bagi kementeriannya di Dewan Rakyat, semalam. (Foto BERNAMA)

kyat, semalam.

Sementara itu, Wan Junaidi berkata, cadangan pindaan Perlembagaan Persekutuan bagi menjelaskan tafsiran memberi kerakyatan kepada anak yang lahir kepada ibu atau ayah warga Malaysia, sudah diperinci dan dibawa ke perhatian Majlis

Raja-Raja.

Katanya, Kabinet bersetuju supaya Peguam Negara menyembah maklum kepada Majlis Raja-Raja berhubung keputusan kes Suriani Kempe & Ors v. Kerajaan Malaysia & Ors (2021) 8 CLJ 666, dalam Mesyuarat Jamaah Menteri, pada 24 Septem-

ber lalu.

Sehubungan itu, beliau berkata, Mesyuarat PraMajlis dan Mesyuarat Majlis Raja-Raja dijadualkan berlangsung, pada 23 dan 24 November ini.

"Berhubung cadangan pindaan Perlembagaan Persekutuan mengenai perkara kewarganegaraan, ia hendaklah mendapat persetujuan Majlis Raja-Raja berdasarkan Fasal (5) Perkara 159 Perlembagaan Persekutuan."

"Ia juga hendaklah mendapat sokongan sekurang-kurangnya dua pertiga daripada jumlah bilangan ahli Majlis Parlimen di bawah Fasal (3) Perkara 159 Perlembagaan Persekutuan," katanya.

Beliau berkata, persetujuan Yang Dipertua Sabah dan Sarawak hendaklah diperoleh selaras perengan (a) Fasal (2) Perkara 161E Perlembagaan Persekutuan, jika cadangan pindaan turut menyentuh hak orang lahir sebelum Hari Malaysia, untuk menjadi warganegara berkaitan beberapa perkara.

Ini membabitkan perhubungan mereka dengan Sabah dan Sarawak atau jaminan layanan sama rata di antara orang yang lahir dan bermastautin di Negeri Borneo dengan orang yang lahir dan bermastautin di Negeri Melayu.

Kadar Rt negara kekal bacaan 1.05

Kuala Lumpur: Kadar kebolehjangkitan atau R-naught (Rt) COVID-19 negara kekal berada pada bacaan 1.05, selama dua hari berturut-turut.

Berdasarkan data dikongsikan Ketua Pengarah Kesihatan, Tan Sri Dr Noor His ham Abdullah di Twitter rasminya semalam, Putrajaya masih merekodkan kadar Rt tertinggi iaitu 1.20.

Nilai Rt adalah kebolehjangkitan satu kes positif kepada orang lain dalam tempoh kebolehjangkitan.

Contohnya, jika nilai Rt 2.2 ber maksud, 10 kes positif boleh mengjangkiti 22 individu lain dalam tempoh kebolehjangkitan.

Negeri lain yang mencatatkan kadar Rt melebihi 1.00 ialah Selangor (1.04), Kelantan (1.01), Kuala Lumpur (1.05), Negeri Sembilan (1.02) dan Pahang (1.02).

Sementara itu, negeri lain yang mencatatkan Rt atas 0.90 ialah Terengganu (0.92), Perak (0.95), Kedah (0.97), Melaka (0.97), Johor (0.99), Pulau Pinang (0.97) dan Sabah (0.98).

Hanya Sarawak mencatatkan bacaan Rt terendah iaitu 0.86 diikuti Perlis 11 kes dan Labuan 17 kes.

AKHBAR : BERITA HARIAN
MUKA SURAT : 9
RUANGAN : NASIONAL

Penularan COVID-19

Dos penggalak tingkat imuniti badan

Kajian dapat keberkesanan selepas 14 hari terima suntikan

Oleh Saadiah Ismail
 saadiah_ismail@bh.com.my

Kuala Lumpur: Pemberian dos penggalak Pfizer kepada penerima vaksin Sinovac dapat meningkatkan keberkesanan imuniti badan individu itu daripada 54 peratus kepada 95 peratus.

Dapatkan itu diperoleh hasil kajian Kementerian Kesihatan Chile yang menunjukkan keberkesanannya, iaitu 14 hari selepas penggalak diberikan.

Menteri Kesihatan, Khairy Jamaluddin yang berkongsi maklumat menerusi Twitter beliau, berkata untuk dos penggalak As-

traZeneca kepada penerima Sinovac, keberkesanan vaksin meningkat daripada 54 peratus kepada 94 peratus.

"Selain itu, pemberian dos penggalak Sinovac kepada penerima vaksin pula meningkatkan keberkesanan vaksin daripada 54 peratus kepada 74 peratus.

"Justeru, orang ramai yang mendapat janji temu pemberian dos penggalak COVID-19 disarankan hadir dan menerima suntikan mereka.

Pemberian dos penggalak COVID-19 itu juga strategi perlindungan yang penting terutama apabila pembukaan sektor ekonomi dan sosial dibenarkan," katanya.

Khairy berkata, keberkesanan vaksin COVID-19 akan menurun selepas beberapa bulan, menyebabkan dos penggalak amat penting.

Beliau berkata, pemberian dos penggalak yang berbeza daripada dos asal sudah banyak di-

Khairy menerima sumbangan peralatan rantaian sejuk bernilai RM6 juta yang diserahkan Duta Jepun ke Malaysia, Oka Hiroshi (dua dari kanan) dan wakil kanan JICA Malaysia, Fukazawa Shirasaku pada majlis penyerahan rasmi di Putrajaya.

(Foto ihsan KKM)

laksanakan di negara lain dan ketika ini, Kementerian Kesihatan (KKM) meluluskan Pfizer sebagai dos penggalak untuk penerima vaksin Pfizer dan Sinovac.

"KKM juga sedang menilai

kombinasi keberkesanan beberapa vaksin lain untuk keselamatan dan akan mengumumkannya tidak lama lagi," katanya.

Sementara itu, KKM semalam menerima sumbangan peralatan rantaian sejuk bernilai RM6 juta

daripada Kerajaan Jepun melalui Agensi Kerjasama Antarabangsa Jepun (JICA) yang meningkatkan kapasiti penyimpanan vaksin COVID-19.

Sumbangan 184 peti sejuk, 1,343 kotai sejuk dan 1,579 pencahat datar itu akan diedarkan kepada 436 kemudahan kesihatan awam di seluruh negara secara berperingkat bagi memperku强 pengurusan rantaian sejuk Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan (PICK) sedang dijalankan.

Khairy berkata, Malaysia menghargai sumbangan ikhlas Kerajaan Jepun ketika wabak melanda dan pendirian mereka membantu negara lain yang bergerutu melawan COVID-19.

"Ini contoh terbaik pakatan strategik memperkenan sikap kemanusiaan cemerlang dalam memerangi COVID-19 secara bersama-sama serta usaha bagi mencapai matlamat serupa," katanya seperti dilapor **BERNAMA**.

AKHBAR : BERITA HARIAN
MUKA SURAT : 13
RUANGAN : MINDA PEMBACA

Sekatan bukan diskriminasi antivaksin tetapi elak jangkitan

Masyithah Ayoib dan Prof Madya Dr Shahrul Mizan Ismail, Universiti Kebangsaan Malaysia

Selain itu, sekatan lain turut dikenakan kepada mereka seperti tidak dibenarkan masuk ke restoran, pusat beli-belah, hotel, tempat beribadat dan universiti awam.

Kerajaan bagaimanapun menyangkal dakwaan bahawa sekatan dikenakan adalah diskriminasi terhadap golongan berkenaan.

Secara dasarnya, setiap orang mempunyai hak membuat sesuatu keputusan ke atas dirinya. Begitu juga dengan hak individu sama ada memilih untuk divaksin atau tidak. Namun, sebagai individu yang bergelar rakyat, kita akan terikat dengan undang-undang di negara itu dan menjadi satu obligasi untuk melaksanakannya. Mungkin ia dilihat sebagai penindasan atau ketidakadilan apabila kebenaran dan kelonggaran yang diberikan oleh kerajaan itu tidak terpakai kepada individu yang enggan divaksin.

Namun, jika dilihat dari perspektif individu yang sudah lengkap dua dos vaksin, ia juga tidak adil bagi mereka sekiranya dijangkiti virus COVID-19 daripada individu yang tidak divaksin. Bagi golongan yang terkesan terhadap sekatan yang dilaksanakan, ia juga boleh dilihat sebagai satu perlenggaran hak asasi dan tidak adil.

Perlu diketahui, undang-undang di Malaysia tidak terhad kepada teori 'naturalist' yang mementingkan moraliti sahaja, tetapi juga bersifat positif,

iaitu mementingkan kepatuhan undang-undang di bawah walaupun terdapat unsur ketidakadilan terhadap sebahagian pihak.

John Austin, pengasas bagi aliran pemikiran positivisme mendefinisikan undang-undang sebagai

satu arahan atau perintah yang dikeluarkan oleh pihak berkuasa dan adalah menjadi kewajipan untuk melaksanakannya. Penalti atau hukuman akan dikenakan sekiranya gagal mematuhi undang-undang itu. Justeru, dengan erti kata lain, undang-undang yang sah datangnya daripada pemerintah negara itu.

Sebaliknya, teori naturalisme mentakrif undang-undang sebagai satu perkara yang semula jadi dan Aristotle berpendapat bahawa undang-undang yang melanggar prinsip moral bukan satu undang-undang sah. Legitimasi satu undang-undang itu tidak terletak kepada mana-mana badan autoriti, tetapi berlandaskan kepada nilai moraliti.

Justeru, dapat dilihat bahawa undang-undang berkaitan isu antivaksin ini lebih menerap kepada prinsip positivisme yang mengutamakan pematuhan arahan daripada badan autoriti. Walaupun sekatan dikenakan mencabut kebebasan yang dulu menjadi kebiasaan, namun ianya tidak bermakna nilai moraliti tidak diambil kira. Hal ini kerana, sekatan dikenakan tidaklah sehingga meudaratik, tetapi bersifat mencegah.

Benar, bahawa pengambilan vaksin tidak menjamin kita bebas COVID-19. Namun, kajian dan data saintifik menunjukkan bahawa pengambilannya dapat mengurangkan risiko kematiian dan berkesan dalam menentang wabak ini jika dibandingkan dengan individu yang tidak mendapat sebarang perlindungan vaksin.

Oleh yang demikian, sekiranya anda memiliki untuk tidak mengambil suntikan vaksin, maka hormatilah golongan yang berbuat demikian dengan tidak menyebarkan maklumat palsu berkenaan vaksin COVID-19. Selain itu patuhilah yang dikenakan bagi mengelakkan risiko jangkitan.

Suntikan vaksin COVID-19 bersifat mencegah dan membendung penularan jangkitan. (Foto hiasan)

AKHBAR : BERITA HARIAN
MUKA SURAT : 25
RUANGAN : NASIONAL

‘Nilai kebersihan premis, makanan elak wabak taun’

Air mungkin menjadi punca utama jangkitan

Oleh Norzamira Che Noh
dan Siti Haliza Yusop
bhnews@bh.com.my

Shah Alam: Jangkitan wabak taun boleh dielak jika masyarakat membuat penilaian tahap kebersihan sebelum makan atau membeli makanan di premis berkaitan.

Pakar Perubatan Kesihatan Awam, Dr Mohammad Farhan Rusli, berkata taun lazimnya berlaku di lokasi kecemasan seperti tempat dilanda banjir atau kawasan perang.

Bagaimanapun, katanya, air mungkin menjadi punca utama jika kes dilaporkan berlaku di bandar seperti daerah Petaling.

“Jika ingin makan di premis luar ialah lihat jika ia bersih, termasuk sama ada mereka mempunyai permit yang memerlukan pekerja mendapatkan suntikan tifoid untuk mengendalikan makanan,” katanya ketika dihubungi, semalam.

Dr Mohammad Farhan berkata, Kementerian Kesihatan (KKM) boleh menyebarkan luas maklumat di media sosial mengenai cara Pencegahan wabak taun.

“Taun boleh berjangkit dari rumah jika bahan mentah tidak dibersihkan dengan sempurna atau cara masakan tidak tepat.

“Pastikan makanan mentah kita dibersihkan dengan betul, jangan dibiar begitu sahaja kerana selain taun, mungkin ada unsur

salmonella juga,” katanya.

Terdahulu, Jabatan Kesihatan Negeri Selangor (JKNS) mengesahkan pengesanan satu kes taun memabitkan wanita warga tempatan berusia 56 tahun dilaporkan di daerah Petaling pada 21 Oktober lalu.

Pengarah JKNS, Datuk Dr Sha'ari Ngadiman dalam kenyataan berkata, wanita berkenaan dirawat sebagai pesakit luar dan diambil sampel najis untuk ujian.

Keputusan Makmal Kesihatan Awam Kebangsaan menunjukkan kehadiran bakteria Vibrio Cholerae, serogroup 01 dan serotype Ogawa.

Pensyarah Perubatan dan Pakar Perubatan Kesihatan Awam, Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan, Universiti Putra Malaysia (UPM), Prof Madya Dr Halimatus Sakdiah Minhat, berkata taun banyak bergantung kepada akses air selamat.

“Secara asasnya, penggunaan air tidak bersih untuk menggosok gigi atau mencuci dan membersih, ia akan menyebabkan seorang mempunyai kontak dengan kuman dan berisiko meningkat jangkitan.

“Ia termasuk jika tang tidak dicuci bersih dan kemudian memang makanan. Walaupun lauaninya tidak secara langsung, ia masih berpotensi menyebabkan jangkitan.

“Gunakan tandas untuk membuang air besar dan mereka yang tidak mempunyai tandas, tidak boleh membuang najis di sumber air terbuka, sebaliknya perlu menjauhnya sekurang-kurangnya 30 meter dari sumber air,” katanya kepada BH, semalam.

Halimatus Sakdiah berkata, makanan mestilah dimasak dengan baik terutama makanan laut, sebaliknya perlu ditutup ketika masih panas, selain mengamalkan me-

Jika ingin makan di premis luar ialah lihat jika ia bersih, termasuk sama ada mereka mempunyai permit yang memerlukan pekerja mendapatkan suntikan tifoid untuk mengendalikan makanan

**Dr Mohammad Farhan Rusli,
Pakar Perubatan
Kesihatan Awam**

ngupas buah-buahan serta membiasuh sayur-sayuran.

“Makanan mentah antara punca utama jangkitan taun. Jika mengalami cirit-birit, minum banyak air bersih dan larutan rehidrasi oral (ORS).

“Jika cirit-birit berterusan lebih 48 jam dan individu tidak mampu minum, segera dapatkan rawatan,” katanya.

JKNS sahkan satu kes dilapor di Petaling

Shah Alam: Jabatan Kesihatan Negeri Selangor (JKNS) mengesahkan satu kes taun dilaporkan di daerah Petaling pada 21 Oktober lalu.

Pengarah JKNS, Datuk Dr Sha'ari Ngadiman, memaklumkan kes itu memabitkan seorang wanita warga tempatan berusia 56 tahun.

Katanya, siasatan mendapati wanita itu mengalami cirit-birit teruk dan mendapatkan rawatan pada hari yang sama di sebuah fasiliti kesihatan swasta.

“Wanita berkenaan dirawat sebagai pesakit luar dan diambil sampel najis untuk dilanjutkan ujian dan keputusan ujian daripada Makmal Kesihatan Awam Kebangsaan menunjukkan kehadiran bakteria vibrio cholerae, serogroup 01 dan serotype Ogawa.

“Semua kontak rapat sudah disaring manakala sampel persekitaran turut dilanjutkan dan tiada tambahan kes positif Kolera dilaporkan.

“Punca jangkitan belum dapat dikenal pasti,” katanya dalam satu kenyataan, semalam.

Beliau berkata, wanita itu

sudah sihat sepenuhnya selepas mendapatkan rawatan.

Seiring saranan Kementerian Kesihatan (KKM), katanya, JKNS menegaskan taun boleh merebak dengan cepat dan menyebabkan kematian jika tidak dirawat dengan segera.

“Masyarakat perlu sentiasa minum air terawat atau yang sudah dididihkan.

“Amalkan kebersihan diri dan mencuci tangan, dapatkan rawatan dengan segera jika ada gejala kolera dan tidak makan makanan mentah atau tidak dimasak sempurna,” katanya.

Taun (kolera) adalah penyakit jangkitan bakteria Vibrio cholerae pada usus kecil yang menyebabkan cirit-birit yang teruk serta mendadak yang mana ia banyak serta cair sebaliknya berbau busuk dan menyai mai air basuhan beras.

Antara gejala lain adalah kadar nadi dan degupan jantung laju, kulit kering, terlalu dahaga, kurang kencing, kekejangan abdomen, loya dan lain-lain.

Gejala muncul beberapa jam hingga lima hari selepas terdedah kepada jangkitan.

AKHBAR : HARIAN METRO
MUKA SURAT : 5
RUANGAN : COVID-19

Makin ramai masuk hospital

Bilangan individu ke wad meningkat 57% dalam tempoh seminggu kempen PRN Melaka

Oleh Ahmad Suhael Adnan
am@hmetro.com.my

Melaka

Jumlah kemasukan pesakit Covid-19 ke hospital di negeri ini mencatatkan peningkatan sehingga 57 peratus dalam tempoh seminggu ketika kempen Pilihan Raya Negeri (PRN) Melaka mula memasuki minggu kedua.

Portal COVIDNOW menunjukkan kadar peningkatan berkenaan kedua tertinggi di negara ini dan dicatatkan ketika ratusan jentera dan pemimpin utama parti berkampung di Melaka untuk pusingan akhir berkempen.

Lonjakan itu menjadikan jumlah penggunaan katil hospital kerajaan di Melaka semakin membimbangkan iaitu pada kadar 77 peratus dengan 24.1 peratus dari padanya bagi kes Covid-19. Tujuh hari lalu yang juga

hari pertama kempen PRN Melaka, jumlah kemasukan harian pesakit Covid-19 mencatatkan 15 kes namun meningkat kepada 26 kes pada Selasa, disusuli 70 kes (Rabu), 21 kes (Khamis), 31 kes (Jumaat), 32 kes (Sabtu) dan 33 kes kelmarin.

Jumlah kes baharu Covid-19 di negeri tersebut itu juga mencatatkan peningkatan tiga peratus sejak tujuh hari lalu dengan 195 peratus kes dalam tempoh seminggu.

Kadar kebolehjangkitan (Rt) Covid-19 di Melaka pula, tidak menunjukkan penurunan dan menghampiri 1.0, apabila mencatatkan 0.97, kelmarin.

Jumaat lalu, Ketua Pengarah Kesihatan, Tan Sri Dr Noor Hisham Abdullah, dilaporkan berkata, purata Rt di seluruh negara kembali mencatatkan 1.0, sekali gus bererti pola penurunan jumlah kes baharu sejak beberapa minggu lalu sudah terhenti.

95.2% dewasa lengkap vaksin

Kuala Lumpur: Sebanyak 95.2 peratus atau 22,297,446 individu bagi populasi dewasa di negara ini sudah lengkap menerima suntikan vaksin Covid-19, setakat 11.59 malam kelmarin.

Berdasarkan data Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) melalui laman COVIDNOW, sejumlah 97.6 peratus atau 22,865,060 individu bagi populasi dewasa pula telah menerima sekurang-kurangnya satu dos vaksinasi.

Sementara itu, sebanyak 86.9 peratus atau 2,735,720 individu bagi kadar populasi remaja dos penggalak kini sebanyak 970,364. - Bernama

rima sekurang-kurangnya satu dos manakala 79.8 peratus atau 2,512,231 individu remaja telah lengkap divaksinasi.

Dalam pada itu, 43,731 dos suntikan vaksin diberikan kelmarin membatikan 9,959 suntikan dos lengkap, 3,117 menerima dos pertama dan 30,655 pula mendapat suntikan dos penggalak, menjadikan jumlah kumulatif pemberian vaksin bagi Program Imunisasi Covid-19 Kebangsaan (PICK) meningkat kepada 51,196,152.

Selain itu, jumlah kumulatif dos penggalak kini sebanyak 970,364. - Bernama

Hanya 1,000 dibenar dalam segmen berombak

Subang Jaya: Hasil perbincangan polis dengan pihak pengurusan taman tema di sini, hanya 1,000 orang dan ke bawah dibenarkan berada di dalam taman tema air berombak dalam satu-satu masa.

Perbincangan itu dilakukan susulan penularan video diodikwa taman tema di sini melanggar prosedur operasi standard (SOP) yang tular di media sosial termasuk video terbaru berdurasi 47 saat dikesan kelmarin.

Ketua Polis Daerah Subang Jaya, Asisten Komisioner Abd Khalid Othman ber-

kata, video terbaru itu tular di Facebook yang dimuat naik pemilik akaun '@afieq_7' di aplikasi Tik-Tok yang memaparkan pelanggaran SOP di taman tema itu sebelum akaun itu dinyahaktifkan.

Menurutnya, pada 10 November lalu polis sudah mengeluarkan kenyataan media berhubung kejadian berkenaan.

"Hasil siasatan lanjut terdapat beberapa video diuraikan dimuat naik oleh akaun berlainan memaparkan kejadian itu.

"Pihak pengurusan taman tema itu memaklumkan, se-

ramai 40,000 orang boleh dimuatkan dalam satu-satu masa manakala kapasiti mengikut SOP Pelan Pemilihan Negara (PPN) Fasa 4 adalah seramai 20,000 orang mengikut kapasiti SOP PPN Fasa 4," katanya dalam kenyataan, semalam.

Abd Khalid berkata, pada tarikh 6 November lalu terdapat seramai lebih kurang 1,900 orang di dalam taman tema air berombak manakala tempat itu boleh memuatkan seramai 10,000 orang dalam satu-satu masa.

"Tetapi mengikut SOP Majlis Keselamatan Negara

(MKN) Fasa 4 PPN hanya 5,000 orang dalam satu-satu masa (boleh dimuatkan) dan masih di bawah jumlah dibenarkan mengikut SOP.

"Hasil perbincangan dengan pihak pengurusan taman tema dan (mereka) dinasihatkan hanya menetapkan 1,000 orang dan ke bawah boleh berada di dalam taman tema air berombak dalam satu-satu masa.

"Pihak pengurusan taman tema bersetuju dengan cadangan itu dan akan mengambil langkah-langkah yang bersesuaian bagi memastikan ia dilaksanakan," katanya.

ADIK beradik, Mokwe Makeen Obinna Mikayeel dan Mokwe Makeen Jackie Emir hadir bersama ibu mereka untuk menerima suntikan vaksin Covid-19 dos kedua di Hospital KPJ Tawakkal di ibu kota, semalam. - Gambar NSTP/AZIAH AZMEE

Anak mangsa Covid-19 terima RM500

Kuala Terengganu: Bantuan RM500 akan disalurkan kepada 70 pelajar di Terengganu yang kehilangan ibu, bapa atau penjaga akibat Covid-19.

Menteri Besar Datuk Seri Dr Ahmad Samsuri Mokhtar berkata, pemberian bantuan itu disediakan untuk mereka dalam bentuk tunai dan caruman tabung pendidikan (dan) sama-sama mahal kita mendoakan semoga ibu dan ayah mereka ditempatkan dalam kalan solihin," katanya.

Beliau berkata demikian ketika membentangkan Belanjawan Terengganu 2022 pada Mesyuarat Kedua Penggal Keempat Dewan Undangan Negeri Ke-14 (Bajet) di Wisma Darul Iman di sini, semalam.

Saya ingin menzahirkan rasa dukacita nasib 70 pelajar kita yang kematian ibu bapa dan penjaga mereka akibat Covid-19"

Dr Ahmad Samsuri

akibat Covid-19.

"Sebagai tanda simpati kerajaan negeri, pemberian

bernilai RM500 disediakan untuk mereka dalam bentuk tunai dan caruman tabung pendidikan (dan) sama-sama mahal kita mendoakan semoga ibu dan ayah mereka ditempatkan dalam kalan solihin," katanya.

Beliau berkata demikian ketika membentangkan Belanjawan Terengganu 2022 pada Mesyuarat Kedua Penggal Keempat Dewan Undangan Negeri Ke-14 (Bajet) di Wisma Darul Iman di sini, semalam.

Selain itu, Ahmad Sam-

suri turut mengumumkan bantuan tunai one-off bernilai RM150 kepada 6,000 isteri ketua isi rumah e-Kasih dan ibu tunggal yang berpendapatan di bawah RM2,500 bagi menyokong kehidupan para isteri dan kaum ibu.

Di samping itu, menurutnya, seramai 8,900 orang kurang upaya (OKU) dari pada isi rumah berpendapatan RM4,000 dan ke bawah juga akan menerima bantuan tunai one-off sebanyak RM50.

AKHBAR : HARIAN METRO
MUKA SURAT : 6
RUANGAN : COVID-19

KHAIRY (dua dari kiri) bersama Hiroshi (dua dari kanan) melihat sumbangan diterima, semalam.

Jepun sumbang peralatan penyimpanan vaksin RM6j

Kuala Lumpur: Kerajaan Jepun melalui Agensi Kerjasama Antarabangsa Jepun (Jica) menyumbang 184 peti sejuk, 1,343 kotak pendinginan dan 1,579 pencatat data diagihkan ke fasiliti kesihatan di seluruh Malaysia.

Peralatan yang disumbangkan membantu menampung keperluan penyimpanan vaksin Covid-19 sepanjang Program Imunisasi Covid-19 Kebangsaan (Pick) dan diserahkan ke-

pada fasiliti bermula September lalu.

Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) berkata, sumbangan peralatan rangkaian sejuk itu bernilai lebih RM6 juta bagi meningkatkan kapasiti penyimpanan vaksin Covid-19.

Katanya, sumbangan itu dilaksanakan melalui kerjasama teknikal Malaysia dan Jepun yang diselaras-

kan oleh Jica.

Menteri Kesihatan Khairy

Jamaluddin menerima sumbangan yang diserahkan Duta Jepun ke Malaysia, Oka Hiroshi dan wakil kanan JICA Malaysia, Fukazawa Shinsaku dalam satu majlis penyerahan rasmi di Putrajaya, semalam.

"Kementerian Kesihatan merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih di atas sumbangan diberi kerajaan Jepun dan mengalau-alukan kerjasama ini di masa depan," katanya.

AKHBAR : HARIAN METRO
MUKA SURAT : 10
RUANGAN : LOKAL

Oleh Nor 'Asyikin Mat
 Hayin
 asyikin.mat@hmetro.com.my

Kuala Lumpur

Penyakit taun atau kolera berpotensi menjadi endemik jika tidak dikesan awal dan membundang jangkitannya.

Pakar Perubatan Kesihatan Komuniti Fakulti Perubatan, Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) Profesor Dr Sharifah Ezat Wan Puteh (**gambar**) berkata, ia perlu diakar kerana kesan penyakit itu boleh mengakibatkan kematian dan morbiditi teruk.

"Ada beberapa negara miskin mempunyai wabak endemik taun dan Malaysia bukan satu daripada negara berkenaan. Sebelum ini pernah terjadi kes taun di Malaysia seperti Terengganu, Selangor dan Sabah."

"Tahun lalu, ada beberapa kes taun berlaku di Sabah," katanya kepada Harian Metro.

Kelmarin, Menteri Kesihatan Khairy Jamaluddin menerusi ciapan di Twitternya memaklumkan, satu kes taun dikesan Jabatan Kesihatan Selangor di daerah Petaling, Selangor.

Beliau berkata, taun ialah penyakit bawaan air yang menyebabkan cirit-birit akut dan berair *rice water*, berpunca daripada toksin kuman gram negatif iaitu *vibrio cholerae*, serogroup O1 or O139.

Menurutnya, pesakit boleh meninggal dunia dalam tempoh beberapa jam jika tidak dirawat apabila mengalami gejala teruk seperti cirit-birit berterusan,

KES TAUN DI PETALING

Minum air sudah dimasak

nak atau menangkap haiwan laut seperti kerang dan kepah yang tercemar dengan air basuhan najis taun maka makanan ini boleh menjadi punca berlakunya wabak taun," katanya.

Dr Sharifah Ezat menasihatkan supaya mengelakkan daripada memasuki kawasan wabak dan mengunjungi kedai makan tidak bersih.

"Pastikan minum air yang sudah dimasak, mencuci tangan dengan sabun atau cecair pembasmi kuman selepas menggunakan tandas dan elak bermain air banjir dan air longkang disayaki dicemar najis.

"Jangkitan penyakit ini boleh berlaku melalui bawaan air tercemar dengan najis daripada penghidap taun. Maka, ia dikenali sebagai *feco oral*, iaitu jangkitan daripada najis ke muntah (air atau makanan).

"Penyediaan makanan dan minuman menggunakan sumber air tidak bersih juga boleh meningkatkan risiko jangkitan taun.

"Selain itu, jika menter-

Tiada kes kolera tambahan dikesan

Shah Alam: Jabatan Kesihatan Negeri Selangor (JKNS) memaklumkan tiada tambahan kes kolera dikesan sehingga kini selepas satu kes penyakit itu dilaporkan membabitkan seorang wanita tempatan dari daerah Petaling, dekat sini, pada 21 Oktober lalu.

Pengarah Kesihatan Selangor Datuk Dr Sha'ari Ngadiman menerusi kebenaran di Facebook JKNS memaklumkan wanita berusia 56 tahun itu sembuh sepenuhnya selepas mendapatkan rawatan.

"Hasil siasatan mendapat kesakit mengalami gejala cirit-birit teruk dan mendapatkan rawatan

pada hari yang sama di sebuah fasiliti kesihatan swasta. Kes dirawat sebagai pesakit luar dan diambil sampel najis untuk ujian.

"Keputusan ujian Makmal Kesihatan Awam Kebangsaan (MKAK) menunjukkan kehadiran bakteria *vibrio cholerae*, serogroup

oi dan serotype ogawa. Sosulan itu, semua kontak rapat sudah disaring termasuk pengendalian makanan yang terbabit dan pengambilan sampel persekitaran juga dijalankan," katanya.

Dr Sha'ari memaklumkan siasatan lanjut sudah dijalankan secara menyeluruh namun JKNS tidak dapat mengenal pasti punca

jangkitan, selain tiada kes baru diterima sehingga kini.

"Oleh itu, seiring dengan saranan Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM), JKNS ingin menegaskan penyakit kolera berupa merebak dengan cepat dan boleh menyebabkan kematian jika tidak dirawat dengan segera," katanya.

"Masyarakat diseru minum air yang dirawat atau dididihkan, mengamalkan kebersihan diri, mencuci tangan, mendapatkan rawatan segera sekiranya mempunyai gejala kolera dan tidak makan makanan mentah atau tidak dimasak sempurna," katanya.

"Kolera berupaya merebak dengan cepat dan boleh menyebabkan kematian"
Dr Sha'ari

TAUN/KOLERA

Penyakit bawaan air dan makanan yang disebabkan oleh jangkitan bakteria *vibrio cholerae*.

CARA JANGKITAN
 Makanan atau air yang tercemar dengan najis atau muntah pesakit taun

TEMPOH PENGGERAMAN
 Beberapa jam hingga lima hari. Biasanya dua hingga tiga hari.

GEJALA

- Cirit birit (*gejala ringan*)
- Cirit birit berterusan bersama-sama dengan muntah (*gejala teruk*)

KOMPLIKASI
 Gangguan peredaran darah dan kegagalan buah pinggang yang mengakibatkan kematian (kes tidak diwartakan).

RAWATAN

- Rehidrasi
  - Dirawat dengan larutan rehidrasi oral (ORS).
  - Suntikan rehidrasi dengan larutan pelbagai elektrolit yang seimbang.

Antibiotik
 Bagi memendekkan tempo cirit-birit dan mengurangkan jumlah larutan rehidrasi yang diperlukan

PENCEGAHAN

- Cuci tangan dengan sabun sebelum makan, mengendalikan makanan dan selepas menggunakan tandas.
- Pastikan ulam-ulaman dicuci bersih sebelum dimakan.
- Pastikan makan makanan laut dimasak sempurna pada suhu yang betul.
- Minum banyak air masak dan larutan ORS jika mengalami cirit birit ringan. Dapatkan rawatan jika cirit birit berterusan lebih 48 jam.

Sumber: Portal MyHealth

INFOGRAFIK

Usaha alpa aspek kebersihan makanan

Shah Alam: Jangkitan kolera atau taun boleh dielakkan sekiranya masyarakat mengutamakan aspek kebersihan sebelum makan atau membeli makanan di kedai makan, restoran maupun gerai.

Pakar Perubatan Kesihatan Awam, Dr Mohammad Farhan Rusli berkata, taun kebiasaannya berlaku di lokasi kecemasan seperti tempat dilanda banjir atau Kawasan perang namun ia mungkin berpunca dari air jika berlaku di bandar.

"Justeru, apa yang perlulah dilakukan apabila mahu makan di kedai makan atau gerai, kita tengok adakah ia selamat dari segi kebersihan.

"Ia termasuk adakah mereka melakukan proses pengendalian makanan dengan cara betul serta adakah mereka ada suntikan tifoid? "Kita bukan memboikot

peniaga makanan, tetapi sebagai pengguna, perlu buat keputusan bijak," katanya.

Menurutnya, peranan pengendalian makanan pula adalah memastikan makanan disediakan mengikut piawai.

Katanya, bagi pihak Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) pula, penyediaan laman sesawang atau infografik yang boleh memberi maklumat jelas mengenai cara pengelahan makanan yang betul.

Katanya, jangkitan taun juga boleh berlaku di rumah apabila bahan mentah tidak dibersihkan dengan sempurna serta cara masakan yang tidak betul.

"Justeru, kita kena pastikan air dan makanan mentah dibersihkan dengan betul, tidak boleh dibiar di luar begitu saja kerana selain kolera, kita bimbang akan ada salmonella juga," katanya.

"Kita kena pastikan air dan makanan mentah dibersihkan dengan betul"
Dr Mohammad Farhan

AKHBAR : KOSMO**MUKA SURAT : 8****RUANGAN : NEGARA**

Pesakit tak vaksin, komorbid ramai masuk wad hospital

PETALING JAYA – Peningkatan kemasukan pesakit Covid-19 ke hospital dalam tempoh tujuh hari kebelakangan ini terdiri daripada mereka yang belum menerima suntikan vaksin dan belum lengkap divaksin.

Pakar Kesihatan Awam, Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM), Prof Dr Sharifa Ezat Wan Puteh berkata, selain itu, individu yang sudah melengkapkan dua dos vaksin dan mempunyai komorbid turut menyumbang kepada peningkatan bilangan tersebut.

"Walaupun Malaysia telah mencapai lebih 90 peratus kadar vaksinasi penduduknya, namun masih ada yang belum mengambil vaksin terutamanya golongan kanak-kanak bawah 12 tahun.

"Golongan ini terdedah kepada persekitaran yang tidak sihat termasuk dijangkiti Covid-19. Selain itu, ada juga pesakit yang lengkap divaksin tetapi mempunyai penyakit seperti kencing manis, darah tinggi dan jantung menyebabkan mereka cenderung untuk dijangkiti," katanya.

Dr Sharifa memberitahu, secara keseluruhannya, mereka yang dirawat di hospital adalah terkawal dan berada dalam

kategori satu serta dua.

Tambah beliau, tahap imuniti penerima vaksin akan berkurang antara tiga hingga enam bulan dos kedua dan pengambilan dos penggalak amat digalakkan kerana manusia meningkatkan keberkesan-

an sehingga 95 peratus.

Menurut data laman web CovidNow, secara keseluruhan, kemasukan pesakit Covid-19 ke hospital di negara ini meningkat tujuh peratus dan orang ramai perlu lebih peka dengan pematuhan prosedur operasi standard dan mengikuti saranan Kementerian Kesihatan (KKM).

Dalam pada itu, kenyataan sama turut disokong Pakar Kesihatan Awam Universiti Sains Islam Malaysia, Prof Madya Dr Mohd Dzulkhairi Mohd Rani yang memberitahu, dos penggalak sangat penting dan perlu dihebahkan secara meluas kepada masyarakat mengenai kepentingan serta manfaatnya.

Menurut data yang dikongsikan oleh KKM, keberkesanannya penerima vaksin dos penggalak jenis Pfizer meningkat daripada 54 peratus kepada 95 peratus melebihi keberkesanannya dos penggalak AstraZeneca dan Sinovac.

BILANGAN kemasukan pesakit Covid-19 ke hospital meningkat di seluruh negara sejak seminggu lalu. – GAMBAR HIASAN

AKHBAR : KOSMO**MUKA SURAT : 10****RUANGAN : NEGARA**

Obses cantik makan diri

KECANTIKAN sering kali dikaitkan dengan penampilan diri seorang terutama merujuk kepada badan yang kurus dan berkulit cerah.

Persepsi itu seterusnya telah membuatkan segelintir masyarakat menjadi obses sehingga sanggup berhabis duit.

Lebih drastik apabila mereka sanggup mempertaruhkan kesihatan diri dengan mengamalkan minuman kurus untuk mendapatkan bentuk badan idaman selain mengambil suntikan vitamin C yang kononnya mampu mencerahkan kulit.

Sebahagian daripada mereka mengetahui produk seperti suntikan vitamin C serta bahan pemutih *glutathione* dan asid tranexamic yang diambil diragui selain tidak mendapat kelulusan Kementerian Kesihatan (KKM).

Tidak dinafikan juga ramai yang tidak mengetahui bahawa produk suntikan tersebut berbahaya kepada kesihatan diri, namun tetap terpengaruh.

KKM dalam satu kenyataan baru-baru ini memaklumkan, pihaknya menerusi Bahagian Pengawatkuasaan Farmasi sentiasa menjalankan pemantauan dan penguatkuasaan bagi memastikan produk kesihatan dan ubat-ubatan berdaftar dengan Pihak Berkuasa Kawalan Dadah (PBKD) sebelum dijual kepada orang awam.

Pengarah Kanan Perkhidmatan Farmasi, Norhaliza A Halim berkata, sejak 2019 hingga bulan ini, Bahagian Pengawatkuasaan

Analisis
Semasa

Bersama
**NORLIDA AKMAR
IDROS**

Farmasi menerima sebanyak 362 aduan daripada orang awam mengenai ubat kuat dan suntikan vitamin C.

"Berdasarkan pengesahan aduan, sebanyak 187 premis yang menjual suntikan vitamin C telah diserbu dengan nilai rampasan berjumlah RM278,202," katanya.

Selain itu, sebanyak 19,862 iklan penjualan ubat tidak berdaftar termasuk ubat kuat dan suntikan vitamin C yang dijual dalam talian online telah diarah untuk diturunkan.

Di Malaysia, vitamin C tidak didaftarkan dalam bentuk suntikan oleh PBKD dengan penjualan produk berkenaan adalah melanggar Peraturan 7(1)(a) Peraturan Peraturan Kawalan Dadah dan Kosmetik 1984.

Individu yang didapati bersalah atas kesalahan tersebut boleh dikenakan denda tidak melebihi RM25,000 atau penjara sehingga tiga tahun atau kedua-duanya bagi kesalahan pertama, manakala denda tidak lebih RM50,000 atau penjara sehingga lima tahun atau kedua-duanya bagi kesalahan berikutnya.

Bagi syarikat, pihak itu boleh dikenakan denda sehingga RM50,000 untuk kesalahan per-

tama dan sehingga RM100,000 untuk kesalahan berikutnya.

Setiausaha Persatuan Pengguna Kedah (Cake), Mohamad Yusrizal Yusoff memberitahu, kebanyakan pengguna tidak tahu dan keliru berhubung suntikan vitamin C kerana terdapat pusat kecantikan menawarkan perkhidmatan tersebut.

"Pengguna terutama golongan wanita ini perlu sedar bahawa suntikan vitamin C ini tidak mendapat kelulusan KKM dan sangat berbahaya kepada kesihatan diri."

"Janganlah kerana mahu cantik, pengguna sanggup mempertaruhkan kesihatan diri dengan melalui jalan mudah secara suntikan yang kononnya mampu mencerahkan kulit dalam masa singkat," katanya.

Pakar Perunding Dermatologi dan Estetik KPJ Perlis dan Klinik Pakar Kulit Wan, Dr. Wan Syameen Afira Wan Ahmad Kamal turut menasihatkan pengguna supaya tidak sewenang-wenangnya mengambil suntikan vitamin C yang ditawarkan spa atau pusat kecantikan.

"Pengambilan suntikan vitamin C secara diri ini dikhawatirkan memberi kesan kepada pelanggan dalam tempoh jangka masa pendek dan panjang.

"Pengambilan dalam dos yang tinggi boleh mengakibatkan penyakit serius seperti batu karang dan masalah buah pinggang selain penyakit sindrom Stevens-Johnson disebabkan alahan teruk kepada ubat atau bahan tertentu," katanya.

AKHBAR : SINAR HARIAN

MUKA SURAT : 14

RUANGAN : VAKSIN UNTUK RAKYAT

Tiada kematian akibat Covid-19 di Pasar Besar Kedai Payang

KUALA TERENGGANU - Jabatan Kesihatan Negeri Terengganu (JKNT) menafikan berlakunya kematian peniaga di Pasar Besar Kedai Payang di sini, akibat Covid-19 seperti yang tular menerusi media sosial baru-baru ini.

Pengarahnya, Datuk Dr Kasemani Embong berkata, memang terdapat jangkitan Covid-19 dalam kalangan peniaga di pasar tersebut namun tiada kematian dilaporkan.

"Bermula 31 Oktober hingga Sabtu lepas (13 November) seramai 36 daripada 1,000 peniaga di pasar tersebut telah dijangkiti Covid-19.

"Kesemua mereka telah diasingkan dan diberi rawatan. Dua daripada mereka telah dimasukkan ke Hospital Sultanah Nur Zahirah (HSNZ) dan kemudian telah dibenarkan pulang. Semua kontak rapat telah dikenal pasti dan dikuarantin," katanya dalam kenyataan pada Isnin.

Dr Kasemani meminta orang awam supaya tidak menularkan sebarang berita yang tidak sah bagi mengelak tercelusnya kebimbangan dan keleluaran dalam kalangan masyarakat.

Antara laporan yang tular itu kononnya beberapa peniaga di Pasar Besar Kedai Payang telah meninggal dunia akibat Covid-19 dan ramai yang ditidurkan serta menasihatkan orang ramai agar tidak berkunjung ke pasar tersebut demi keselamatan diri masing-masing. - Bernama

Jepun sumbang peralatan rangkaian sejuk kepada KKM

PUTRAJAYA - Kementerian Kesihatan Malaysia hari ini menerima sumbangan peralatan rantaian sejuk bernilai RM6 juta daripada kerajaan Jepun melalui Agensi Kerjasama Antarabangsa Jepun (JICA) yang meningkatkan kapasiti penyimpanan vaksin Covid-19.

Sumbangan berupa 184 peti sejuk, 1,343 kotak sejuk dan 1,579 pencatat data itu akan diedarkan kepada 436 kedudahan kesihatan awam di seluruh negara secara berperingkat untuk memperkuuh pengurusan rantaian sejuk Program Imunisasi Covid-19 Kebangsaan (PICK) yang dijalankan.

Menteri Kesihatan, Khairy Jamaluddin Abu Bakar pada majlis peryerahan itu berkata, Malaysia menghargai sumbangan ikhlas kerajaan Jepun semasa wabak itu

melanda dan pendirian membantu negara lain bergelut melawan Covid-19.

"Acara ini adalah contoh terbaik pakatan strategik yang memperlihatkan sikap ketuanasian cemerlang dalam memerangi Covid-19 secara bersama-sama serta usaha untuk mencapai matlamat yang serupa," katanya.

Pada Julai lepas, Malaysia menerima satu juta dos vaksin AstraZeneca yang disumbangkan Jepun untuk mempergiatkan proses vaksinasi di bawah PICK.

Duta Besar Jepun di Malaysia Oka Hiroshi yang hadir pada majlis itu memuji proses vaksinasi Malaysia yang disifatkan lancar dan menzahirkan penghargaan terhadap sikap kerajaan yang memberi layanan sama rata kepada warga Jepun dalam program vaksinasi kebangsaan. - Bernama

Khairy (dua dari kiri) menerima sumbangan daripada pihak kerajaan Jepun melalui Hiroshi Oka (dua dari kanan) pada Majlis Penyerahan Sumbangan Peralatan Perubatan daripada Japan Cooperation International Agency di Kementerian Kesihatan, Putrajaya. Isnin.

**MENDEPANI KRISI COVID-19:
APA TINDAKAN
KIT?**

AKHBAR : UTUSAN MALAYSIA**MUKA SURAT : 1****RUANGAN : MUKA HADAPAN**

Doktor kontrak rancang piket siri kedua, berhenti beramai-ramai Disember ini

Mogok, letak jawatan

Oleh MOHD. FADHLI
MOHD.SULAIMAN
fadhlisulaiman@mediamulia.com.my

KUALA LUMPUR: Gerakan Hartal Doktor Kontrak merancang meletak jawatan secara besar-besaran menerusi siri mogok kedua di seluruh negara pada Disem-

ber ini, jika baki 22,288 doktor berkenaan tidak diserapkan ke jawatan tetap oleh kerajaan.

Bercakap kepada *Utusan Malaysia*, jurucakap Hartal Doktor Kontrak, Dr. Muhammad Yassin berkata, pihaknya akan menggerakkan doktor kontrak yang belum 'diiktiraf' dengan mem-

bawa plakad bermesej 'letak jawatan' sebagai simbolik protes disusuli peletakan jawatan berama-ramai pada bulan sama.

Menurut beliau, bagi menuju ke arah mogok siri kedua itu, Gerakan Hartal Doktor Kontrak bercadang membuat sidang media berhubung perkara itu pada

minggu ini.

"Pada sidang akhbar itu kita akan mendedahkan tarikh sebenar siri mogok kedua bermula dan bagaimana proses gerak kerjanya kerana dikatakan akan menyerupai naratif mogok pertama pada 26 Julai lalu," kata beliau ketika dihubungi semalam.

Katanya, mogok tersebut mungkin sama seperti sebelum ini dan dijangka mengambil masa 30 minit hingga sejam dengan peserta memegang plakad bertulis '*Mass Resignation*' sebagai simbolik tuntutan gerakan itu. +

Bersambung di muka 2

AKHBAR : UTUSAN MALAYSIA
MUKA SURAT : 2
RUANGAN : DALAM NEGERI

Mogok, letak jawatan

Dari muka 1

“Setakat ini, kami belum tahu jumlah doktor kontrak yang akan mengambil bahagian tetapi yang pasti akan mengabungkan sekali dengan doktor kontrak yang sudah meletak jawatan pada mogok siri pertama.

“Saya berpandangan, sekiranya kami terus duduk dalam Kementerian Kesihatan (tetapi masih berstatus kontrak, kami semua susah bergerak ke hadapan (mendapat peluang sama seperti lantikan tetap). Masa depan kami juga tidak pasti, jadi lebih baik kami pergi ke tempat jauh,” luahnya yang kecewa dengan layanan kerajaan terhadap doktor kontrak.

Utusan Malaysia semalam melaporkan 4,186 pegawai perubatan, pergigian dan farmasi berstatus kontrak boleh diperaukkan kepada Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) dan Suruhanjaya Perkhidmatan Awam (SPA) untuk pelantikan tetap.

Pada 26 Julai lalu, Gerakan Hartal Doktor Kontrak melakukan mogok secara aman di seluruh negara selepas kerajaan didakwa gagal memenuhi tunutan menawarkan pelantikan tetap kepada mereka.

Dalam pembentangan Bajet 2022 pula, kerajaan bersetuju meluluskan penajaan program kepakaran dengan peruntukan RM100 juta yang bakal memberi manfaat kepada 3,000 pegawai perubatan dan pergigian lantikan kontrak.

Bagaimanapun, pengumuman itu, menurut Gerakan Hartal Doktor Kontrak belum menjawab persoalan dan penantian

JUMLAH DOKTOR KONTRAK:

- » Jumlah pegawai perubatan kontrak untuk tiga skim perubatan (setakat Mei 2021): **32,516**
- » Jumlah pegawai perubatan Gred UD41: **23,077**
- » Jumlah doktor berdaftar di sektor awam: **54,338**
- » Jumlah doktor kontrak diserap sejak 2016-2017 (pengambilan pertama dan kedua): **789**
- » Jumlah doktor boleh diperakurkan ke jawatan tetap: **4,186**
- » Anggaran baki doktor belum diserap: **22,288**

mereka mengenai pelantikan mereka secara tetap.

Ditanya jika mogok kedua bakal melumpuhkan sistem kesihatan di hospital-hospital kerajaan, Muhammad Yassin berkata, perkara itu mungkin tidak berlaku kerana perkhidmatan kerajaan masih mempunyai sokongan daripada petugas kesihatan lain selain mogok pertama juga tidak membangkitkan sebarang masalah.

“Memang tanggungjawab kami menjaga pesakit supaya tidak terjejas walau apa pun tindakan yang kami lakukan. Saya tidak rasa akan macam ini (sistem kesihatan terjejas). Mogok terdahulu pun tiada apa-apa yang buruk,” katanya. Dalam pada itu, kata Mohamad Yassin, pihaknya akan

terus berhubung dengan pihak-pihak terlibat iaitu Kementerian Kesihatan, Kementerian Kewangan, JPA dan SPA berkaitan masalah lantikan mereka sehingga tarikh sebenar mogok tiba.

Sementara itu, doktor kontrak, dikenali sebagai Dr. Kamal Ridzwan, 30, pula berkata, beliau bersedia melepaskan jawatannya selepas setahun setengah berkhidmat di Kementerian Kesihatan dan mungkin akan berhijrah ke luar negara kerana yakin, peluang sebagai doktor tetap dan menjadi pakar perubatan lebih terjamin berbanding di negara ini.

“Saya akan menyokong dan menyertai apa sahaja yang dirancang oleh Gerakan Hartal Doktor Kontrak pada mogok kali ini.

“Tuntutan kami, lantik kami secara tetap, dan beri jalan kepada kami untuk menyambung pelajaran dalam program kepakaran kerana saya tahu, negara kita masih kekurangan tenaga doktor,” katanya.

Mengikut rekod, setakat 22 Mei lalu, terdapat 32,516 pegawai lantikan secara kontrak untuk tiga skim iaitu pegawai perubatan, pegawai pergigian dan pegawai farmasi manakala daripada jumlah tersebut, seramai 23,077 adalah pegawai perubatan Gred UD41.

Bagaimanapun, daripada jumlah 32,516 itu, hanya 789 daripada 2,544 pengambilan pertama pada 2016, pengambilan pertama pada 2017 dan sebahagian pengambilan kedua pada 2017 atau 30 peratus dari mereka diberikan lantikan tetap atau layak menerima jawatan itu.

AKHBAR : NEW STRAITS TIMES
MUKA SURAT : 5
RUANGAN : NATION / NEWS

SECOND HIGHEST IN COUNTRY

MELAKA SEES SURGE IN COVID-19 CASES

Hospital admissions record 57pc increase in the past week amid state polls campaign

TEOH PEI YING
MELAKA
news@nst.com.my

COVID-19 patient admissions to hospitals in Melaka recorded a 57 per cent increase over the past week as the Melaka state election enters its second week.

Data from the Health Ministry's CovidNow portal showed that the spike was the second-highest in the country.

The figure coincides with the period when hundreds of key party members and leaders began campaigning here for the final round of the state polls.

The surge has raised concerns over the availability of hospital beds in the state, where currently 77 per cent of hospital beds have been utilised with 24.1 per cent involving Covid-19 patients.

On the first day of the campaigning period, total daily admissions of Covid-19 patients amounted to 15 cases.

This increased to 26 cases on Tuesday, followed by 70 cases on Wednesday, 26 cases on Thursday, 31 cases on Friday, 32 cases on Saturday and 33 cases on Sunday.

In addition, the number of new

Health Minister Khairy Jamaluddin receiving cold chain equipment worth RM6 million from the Japanese government, through Japanese Ambassador to Malaysia Oka Hiroshi, at a ceremony in Putrajaya yesterday. BERNAMA PIC

Covid-19 cases in the state recorded a three per cent increase over the past week, with an average of 195 cases a week.

The infectivity rate (Rt) of Covid-19 in Melaka is fast approaching the 1.0 mark, recording 0.97 on Sunday.

The national Rt remained at 1.05 on Sunday, with Putrajaya having the highest infectivity rate at 1.20.

This was followed by Kuala Lumpur and Selangor at 1.05 and 1.04, respectively.

Putrajaya topped the list in

terms of intensive care unit (ICU) utilisation rates, with 85 per cent of its hospitals' ICU beds occupied, followed by Selangor with 81.7 per cent and Kuala Lumpur with 78.9 per cent.

The Rt has been on the rise from Nov 6 and returned to 1.0 on Nov 11, five weeks after the government lifted the ban on interstate travel.

Health Minister Khairy Jamaluddin said National Table Top Exercise was conducted over the past few days to prepare for a surge in healthcare capacity after

the national Rt rose above 1.0.

He said he had asked the Health Ministry and other agencies to prepare worst-case scenarios and simulate crisis responses for any eventuality.

"We must be ready for a surge in our healthcare capacity. Rt at 1.05," he wrote on Twitter.

Malaysia also logged 5,143 new Covid-19 cases up to noon yesterday, bringing the cumulative count to 2,551,452 cases.

Meanwhile, the Health Ministry yesterday received cold chain equipment worth RM6 mil-

lion from the Japanese government through the Japan International Cooperation Agency, beefing up the storage capacity of Covid-19 vaccines.

The contribution came in the form of 184 refrigerators, 1,343 cold boxes and 1,579 data loggers, which would be distributed to 436 public health facilities nationwide in phases to fortify the cold chain management of the ongoing Covid-19 National Immunisation Programme (NIP).

Khairy, at the handover ceremony, said Malaysia commended the Japanese government's selfless act and its stance of helping other nations struggling against Covid-19.

"This event is a great example of a strategic alliance that showcases the best of humanity in battling Covid-19 together and striving for a common goal," he said, adding that this was made possible following the longstanding and excellent relationship between both nations.

Malaysia had also received one million doses of the AstraZeneca (AZ) vaccine donated by Japan in July this year to intensify the vaccination process under the NIP.

Japanese Ambassador to Malaysia Oka Hiroshi, who was present at the event, applauded the Malaysian government's robust vaccination process and expressed appreciation over Malaysia's gesture in treating Japanese citizens in Malaysia equally in its vaccination programme.

"It gives us a very deep sense of security and safety amid the unprecedented crisis," said Hiroshi.

'WE ARE RACING AGAINST TIME'

Allow walk-ins for booster jab, urges public health expert

KUALA LUMPUR: Facilities that offer Covid-19 booster shots to the public on a walk-in basis should be made available in all states for those above 40, people with comorbidities and frontliners, said public health expert Dr Malina Osman of Universiti Putra Malaysia.

The associate professor said the country was in a desperate dash to get everyone covered, especially those who had been vaccinated more than three months ago with Sinovac and six months ago with Pfizer-BioNTech as these are the groups whose immunity have begun to wane.

She said no person should be left behind and this was particularly so in the case of Sabah and Kelantan, where vaccination numbers are lagging behind.

"We are racing against time. To wait for vaccination coverage to reach a certain percentage may take longer than expected and during that (waiting) period we may experience another surge in cases."

"The delay may also expose those fully vaccinated beyond the (stipulated) months of immunity threshold for Sinovac and Pfizer-BioNTech vaccine recipients."

Dr Malina stressed that walk-ins should be retained in each state for those who had missed out on their vaccinations, as well as those who had just turned 18 and were not in school or any university.

"These efforts have to be carried out at the same time in Kelantan, where 59.2 per cent of its population had been vaccinated and 58.7 per cent for Sabah."

"Everyone needs the Covid-19 vaccine so they can be protected optimally."

Dr Malina said the government must track down and vaccinate those who had to reject their vac-

cination appointment dates either because they had been infected by Covid-19, had just recovered from it or due to other reasons.

This, she stressed, must be done as these people were highly susceptible to the virus, despite developing an immunity against it when they recovered from Covid-19.

She expressed concerns over those who had to put on hold being inoculated with the Covid-19 vaccine due to medical reasons.

"Authorities are working to protect all adults, as well as those who cannot be vaccinated, such

as children and those with contraindications."

"The boosters will then protect the immunocompromised and those whose immunity have waned off from breakthrough infections. So, it (the booster jab) will be a proper protection encompassing most of our population."

Sabah's main wave that exhausted public health services in the state came at the end of last year following the state poll.

The fallout from the outbreak there had crippled the whole country as restrictions and lockdowns were imposed in January.

By Veena Babulal

AKHBAR : THE STAR
MUKA SURAT : 2
RUANGAN : NATION

Commendable compliance

State police say SOP violations involve mainly house visits

MELAKA: Candidates and political parties involved in the state election have shown a high level of compliance with the standard operating procedure (SOP), says the Melaka deputy police chief.

Senior Asst Comm Datuk Razali Abu Samah said the level of compliance was as high as 95%, which was very commendable given the strict SOP set by the authorities to keep Covid-19 infections at bay.

He said SOP violations mainly involved house-to-house visits.

"Other violations were campaigning at eateries and wearing attire with the logos of political parties.

"We also have cases of holding press conferences at open spaces without observing physical distancing," he said yesterday.

SAC Razali added that police issued 11 compound notices between Oct 25 and yesterday for SOP violations.

He said the Health Ministry issued two compound notices while other monitoring authorities issued three.

"The notices issued by the police amounted to RM84,000 while those issued by the Health Ministry totalled RM114,000.

"As at yesterday, there were 397 activities recorded mostly related to visits to parties' election operation rooms, walkabouts and visits by

Keep it clean: A member of the cleaning crew undertakes sanitisation of the voting centre in anticipation of early voters in Melaka. — Bernama

candidates and party leaders," he said.

SAC Razali added that no elements that posed a risk to public order have been detected throughout the campaigning period thus far.

However, he said that the police received 130 reports related to the polls and 41 investigation papers have been opened. Investigations were initiated under the Penal Code, Communications and Multimedia Act, Election Act, and

Prevention and Control of Infectious Diseases (Measures within Infected Local Areas) (National Recovery Plan) 2021, he added.

In an unrelated matter, a prominent national leader of a political party was being investigated for uploading an inaccurate post on the Melaka election.

It was learnt that the leader had placed unfounded content on his Facebook account, which prompted Melaka police to lodge a report against him.

The leader had apparently claimed that a respected figure in Melaka had shifted his support to his alliance and had wanted a change in the administration of the state government after Nov 20.

When contacted, Melaka police chief Deputy Comm Datuk Abdul Majid Mohd Ali said that seven reports had been lodged against those uploading incorrect, insulting or demeaning material on social media platforms.

"Online shaming in relation to the Melaka election is still prevalent despite police reminding political parties and candidates to use social media judiciously.

"There is insulting and libellous as well as inaccurate content being circulated that is tantamount to inciting hatred," he told *The Star*.

DCP Abdul Majid said that police have also set up a special team to monitor social media platforms on a 24-hour basis.

"The team consists of three groups that take turns to monitor posts to ensure social media is used in a healthy manner.

"They will keep tabs on any attempt to disrupt public order or insult political parties.

"When an offence is detected, the police will lodge a report so that a fair investigation can be conducted," he added.

AKHBAR : THE STAR
MUKA SURAT : 6
RUANGAN : NATION

Japan contributes cold chain equipment

Generous gift:
 Khairy receiving the donation from Hiroshi (second from right) during the presentation ceremony at the Health Ministry. Looking on are Health director-general Tan Sri Dr Noor Hisham (left) and Japan Cooperation International Agency Senior Representative Shinsaku Fukazawa.
 — Bernama

PUTRAJAYA: The Health Ministry received contribution of cold chain equipment worth RM6mil from the Japanese government through the Japan International Cooperation Agency to beef up the storage capacity of Covid-19 vaccines.

The contribution came in the form of 184 refrigerators, 1,343 cold boxes and 1,579 data loggers which would be distributed to 436 public

health facilities nationwide in phases to fortify the cold chain management of the ongoing National Covid-19 Immunisation Programme.

Health Minister Khairy Jamaluddin said Malaysia lauded the Japanese government's selfless giving during the pandemic and their stance of helping other nations struggling against the disease.

"This event is a great example of a

strategic alliance that showcases the best of humanity in battling Covid-19 together and striving for a common goal," he said, adding that this was made possible following the long-standing and excellent relationship between Malaysia and Japan.

Malaysia had also received one million doses of the AstraZeneca vaccine donated by Japan in July.

Japanese Ambassador to Malaysia

Oka Hiroshi, who was present at the handing over event, applauded the government's robust vaccination process and expressed appreciation on Malaysia's gesture in treating Japanese citizens equally in its vaccination programme.

"It gives us a very deep sense of security and safety amid the unprecedented crisis," said Hiroshi.

— Bernama

**95.2%
of adult
population
vaccinated**

KUALA LUMPUR: A total of 22,297,446 individuals or 95.2% of Malaysia's adult population have completed their Covid-19 vaccination as of Sunday.

Based on the Health Ministry's data on the CovidNow portal, 97.6% or 22,865,060 adults have received at least one dose of the vaccine.

As for adolescents aged 12 to 17, a total of 2,735,720 individuals or 86.9% have received at least one dose of the vaccine while 2,512,231 others or 79.8% have completed the vaccination, reported Bernama.

A total of 43,731 vaccine doses were dispensed on Sunday, 9,959 were for the second dose, 3,117 the first dose and 30,655 booster doses, bringing the total number of doses administered under the National Covid-19 Immunisation Programme to 51,196,152.

On the administration of booster shots, a total of 970,364 doses had been administered as of Sunday.

'Strict controls should be implemented for border reopening'

By ASHLEY TANG
 ashleytang@thestar.com.my

PETALING JAYA: Malaysia's reopening of international borders for tourists should be done with caution and with strict controls in place, said public health experts.

Universiti Kebangsaan Malaysia health economics, hospital and health management Prof Dr Sharifa Ezat Wan Puteh said those not vaccinated or partially vaccinated should not be allowed to enter or they must be quarantined for two weeks and

screened twice for confirmation.

Other measures can include allowing only travellers from countries with high vaccination rates to enter, permitting only those who have been fully vaccinated as well as requiring them to be tested upon arrival.

"It is very worrisome, as we do not know the types of variants (the partially or unvaccinated) may bring such as Delta, Mu and others," Dr Sharifa said yesterday.

On balancing between the economy and the safety of the people, she

believes that it is a "trade-off".

She pointed out that people's lives and health are more important.

"The government must be altruistic towards its people," she said.

She said bringing in travellers from high-risk countries is dangerous as studies have shown that even with vaccines, an individual's immune response drops after 20 weeks till they receive a booster shot.

Medical Practitioners Coalition Association of Malaysia president Dr Raj Kumar Maharajah said it is a very delicate situation to bal-

ance between the people and the economy.

"This is a balancing act that we need to master," he said.

Dr Raj said currently the government should exercise caution and keep tabs on the situation.

"We can still monitor the situation and not have a fixed date like Jan 1," he said.

Dr Raj also opined that the public should be continuously reminded to follow the SOP.

"We have to tell people to be serious about the SOP," he said.

National Recovery Council (NRC) chairman Tan Sri Muhyiddin Yassin had proposed that the country's borders be reopened to foreign visitors on Jan 1, 2022, at the latest in a bid to expedite the country's economic recovery, especially the tourism sector that in 2019 brought in around 26 million tourists and over RM8bil in revenue.

Langkawi, yesterday, became the start of Malaysia's first international tourism bubble in the country's hopes of reopening the borders next year.

AKHBAR : THE SUN ON TUESDAY

MUKA SURAT : 4

RUANGAN : NEWS WITHOUT BORDERS

'Regular exercise has potential to prevent, treat COPD'

KUALA LUMPUR: Despite being the third leading cause of death worldwide, many Malaysians are not aware that Chronic Obstructive Pulmonary Disease or COPD is preventable and treatable.

Universiti Teknologi Mara faculty of health sciences senior lecturer Dr Fatim Tahirah Mirza said those with COPD who exercise regularly have the potential to reverse negative consequences of the disease.

"Evidence has shown that a minimum of twice weekly aerobic and resistance exercises can reduce

breathlessness, fatigue, feelings of anxiety and depression, as well as improve health-related quality of life of COPD sufferers.

The global prevalence of COPD of at least moderate severity is 10.1%. In Malaysia, with a population of 33.4 million, approximately 3.4 million adults have COPD," she told Bernama.

She was speaking in conjunction with World COPD Day that is celebrated annually on Nov 17.

This year's theme is "Healthy Lungs - Never More Important".

Unlike many other common chronic diseases, the prevalence and burden of COPD are predicted to rise due to continuous exposure to risk factors such as smoking, air pollution and ageing of the world's population, she added.

Fatim Tahirah said the clinical course of COPD includes periods of clinical stability punctuated by periods of acute worsening known as Acute Exacerbation of COPD.

During this time, those with COPD would experience a sustained acute and worsening of symptoms

for over 24 hours that necessitates a change in their regular medications.

Fatim Tahirah and her team conducted a study on the safety and feasibility of exercise training initiated within 48 hours of hospital admission at the Selayang Hospital and Institute of Respiratory Medicine, Kuala Lumpur recently.

She said the exercise study, dubbed randomised controlled trial, involved a walking programme and three functional resistance training for a group of patients twice a day for a total of eight sessions throughout

their hospitalisation stay until they are discharged.

Meanwhile, Tuanku Muhriz Chancellor Hospital senior physiotherapist Dr Katijahbe Mohd Ali said physiotherapists play an integral role in the treatment of people with exacerbations of COPD.

Katijahbe, who is also Malaysia Physiotherapy Association special interest group president, added there is a high-level evidence that physiotherapy interventions can aid recovery and prevent recurrence of exacerbations.

Public has been advised to buy food and drinks from licensed stalls in the wake of cholera alert in Selangor. — ADIB RAWI YAHYA/THESUN

Selangor conducting search for cholera carrier

We are carrying out contact tracing on food operator involved as well as taking samples from surrounding areas, says health department

■ BY RAJVINDER SINGH
newsdesk@thesundaily.com

PETALING JAYA: While the Selangor health authorities have identified the cholera patient in the state, they are still trying to trace the cause of the infection.

Selangor Health Department director Datuk Dr Sha'ari Ngadiman said a 56-year-old woman had sought treatment at a private medical centre after she came down with diarrhoea, adding that the woman received outpatient treatment and has fully recovered.

He said a test was carried out on her stool sample at the National Public Health Laboratory and it found the presence of Vibrio Cholerae serogroup O1 (a type of bacteria that can produce cholera toxin) and serotype Ogawa.

His department was informed about the case on Oct 21.

"We conducted contact tracing on the food operator involved in the case. Samples from surrounding areas were also taken."

"We have continued with our probe but the cause of infection has yet to be identified," Sha'ari said in a statement yesterday, adding that no new reports of cholera cases has been received.

He warned the public that cholera could spread rapidly and could lead to death if untreated.

He urged those who develop symptoms associated with cholera to immediately seek treatment.

Malaysian Medical Association (MMA) president Dr Koh Kar Chai said there is only one reported case and the ministry is already addressing the issue.

"What is important is that the public must practise good personal hygiene and ensure they consume boiled or treated water, ice made with boiled water and to eat thoroughly cooked food."

Koh said the public is advised to avoid buying food from unlicensed food sellers as they could be putting their health at risk.

He said all food sellers are required by law to complete training in food handling and receive typhoid vaccination before they are given their licence to operate.

The health department had issued a cholera alert to all hospitals and district health clinics statewide after it detected the case.

Health Minister Khairy Jamaluddin confirmed the case via his official Twitter.